

Uued tõendid abivahendite saamiseks on külvanud segadust

Foto: SXC

Katri Reinsalu

Sellest aastast peab abivahendi tõendil olema kirjas lisaks nimetusele ka abivahendi ISO-kood. Kuni 30. juunini kestab ülemineku periood, mil piisab ka abivahendi vajaduse täpsest kirjeldusest.

Raplamaa Sõnumite poole pöördus inimene, kes soovis Invarust tugitooteid soetada. Sinna läks ta tavapärase perearsti tõendiga, millele olid märgitud, nagu alati üldsõnaliselt, vajaminevad tooted (näiteks pott-tool, tugiraam, mähkmed). Üllatus oli aga suur, kui tõend ebakorrektselt kuulutati ja ta vajalikust tugitoodetest ilma jäi. Väidetavalt olid tõendilt puudu konkreetsed toote nimetused ja numbrid.

Põhjendatult tekkis tal küsimus, miks on kaupade nimetused abivahendite ja perearstide jaoks täppisteaduseks aetud.

Lisanduvad ISO-koodid

Sotsiaalministeeriumist aru pärides saab selgeks, et nõuded tõenditele on tõesti käesolevast aastast muutunud. Seoses sotsiaalkaitseministri määruse „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“ muudatustega hakkas 2016. aastast abivahendite teenust korraldama sotsiaalkindlustusamet. Ühe uuendusena tuleb lisaks abivahendi nimetusele kirjutada tõendile ka selle ISO-kood.

Ministeeriumi sõnul on ISO-koodide eesmärk abivahendite vajaduse määramist ühtlustada ja anda sellele ühtne raamistik – see annab võimaluse kõikidele osapooltele (arstid, abivahendi pakkujad, riik) mõista infot ühtmoodi.

„Kesksel kohal ei ole ISO-koodi väljakirjutus, vaid abivahendi liigi õige määramine (käimisraam, potitool jne). Arst ei pea tundma detailideni

abivahendit, õigete tingimustega toote väljaselgitamise rolli kannab abivahendite pakkuva ettevõtte koostöös kliendiga,“ vahendab sotsiaalministeeriumi meedianõunik Oskar Lepik.

Selgub, et arstidele ja teistele spetsialistidele on saadetud digitaalselt ning paberikandjal ka teatmik, mille abil patsiendile sobivaim abivahend leida. Ühtlasi viidi eelmisel aastal arstidele ja teistele spetsialistidele läbi koolitusi, kuidas teatmikku kasutada. Abivahendi teatmiku digitaalne versioon on internetist igapäevale vabalt kättesaadav.

Samal ajal toonitab sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna riigimeetmete juht Raimo Saadi, et praegu on mõlemad tõendid lubatud. „Määruses on ette nähtud ka võimalus kasutada üleminekuaega, mis tähendab, et arstid saavad soovi korral väljastada tõendeid, kirjeldades abivahendi vajadust nagu tänagi ehk vabas vormis. Samuti on kõikidele abivahendite pakkuvatele ettevõtetele see ülemineku periood teada,“ lisab ta. Seega ei ole justkui Invarul õigust inimest üldsõnaliselt tõendiga tagasi saata.

Rapla Invaru kontorist öeldakse, et ISO-koodidega tõendeid nad täna klientidelt ei nõua. Kuni 30. juunini sobivad ka vanad tõendid. Pärast seda tähtaega tuleb kliendil tuua ISO-koodidega tõend. Rapla kontorist öeldakse, et kuigi ISO-kood ei ole vajalik, peab tõendil olema täpne sõnastus. Eelpool kirjeldatud juhtumi puhul ongi seega võimalik, et probleem ei tekkinud mitte ISO-koodi puudumisest, vaid ebakorrektselt sõnastusest tõendil.

Kontorist öeldakse, et lähitakse ministri määrusest, mille muudatustega peaksid ka arstid kursis olema. Nii saabki tõendiga, kuhu on märgitud „mähkmed“, väljastada ainult mähkmeid ja mitte väiksema imavusega sidemeid.

Toonitatakse, et sõnastus peab täpne olema, aga ebakorrektsed tõenditega puututakse Invaru Rapla kontorist kokku pidevalt. Kas on siis tegu vale sõnastusega või sellega, et nimetus ei ühti koodiga.

Lihtsustamiseks veelgi üleminekut, tegi sotsiaalkindlustusamet ettevõtetele kokkuleppe, mille alusel tohivad teenuse osutajad esimese kuue kuu jooksul täpsustada abivahendi vajadust ise. Neil juhtudel peavad nad teavitama sotsiaalkindlustusametit. Eesmärk on olnud abivahendite mitte jooksutada.

Üleminekuaeg ise on üks aasta. Selle aja jooksul kohutatakse veel arstidega, et leida võimalusi nende töö lihtsustamiseks, sh nende koolitamiseks.

Perearstid jätkavad vanaviisi

Omaette küsimus on aga perearstide tõendite selliste lisanõudmistele esitamine. Pühapäeval ilmus Eesti Perearstide Seltsi kodulehele teade, et ühise otsusena jätkatakse abivahendite tõendite väljastamist vanaviisi. Ühtlasi on sotsiaalministeeriumiga lepitud kokku edasises koostöös abivahendite määramiseks vajaliku tõendi andmise lihtsustamiseks.

„On selge, et igasugune muudatus peab arvestama, et arsti põhitöö on haiguste ennetamine ja ravi. Tervise seisundi hindamise käigus tekkinud infot saab abivahendite väljastamiseks kasutada automaatselt ning info peab liikuma nii, et patsiendile ei tekiks segadust ega jooksutamist. Perearstide jaoks on esikohal patsientide huvid. Selts on seisukohal, et iga patsient peab saama vajadusel talle sobiva abivahendi, seega

otsustasime jätkata tõendite väljastamist varasemal kujul, märkimata detailseid ISO-kode,“ selgitab perearstide seltsi juht dr Diana Ingerainen.

Sotsiaalkindlustusameti eesmärk on tulevikus tõendite väljastamine digitaliseerida ja suunata vajalik info veebi.

Märjamaa perearst Marika Hiiemaa ütleb, et lähtub perearstide seltsi väljendatud seisukohast, sest just IT pool on täna uue süsteemi nõrk koht. Ta ütleb, et selles osas on üleminek reformimata. Täna ei saa perearstid abivahendite tõendeid samamoodi kui retsepte välja kirjutada.

Ta toob näite, et haigekassa hüvitatavaid meditsiiniseadmeid saab perearst kirjutada välja, tehes oma programmis kaks klõpsu, aga abivahendite puhul tuleb esmalt võtta lahti tõendi vorm, millele tuleb märkida asutus, kuhu inimene pöörduma peab. Seejärel tuleb teatmikust otsida välja kõik abivahendid koos ISO-koodidega, mida inimene vajab, ja need ükshaaval tõendile lisada. „See ei ole tegelikult perearsti töö,“ räägib Hiiemaa.

Hiiemaa ütleb, et proovis aasta alguses tõendeid uute nõuete järgi välja kirjutada. Loomulikult ei ole koodide ja abivahendite omavahel kokku ajamine ja välja kirjutamine ületamatu probleem, kuid see nõuab aega. Samuti küsib Hiiemaa, kas tänapäeva maailmas on mõistlik seda teha teatmikku lapates. Mõnel abivahendil läheb tarvis 8-10 asja. Igaühe eraldi üles märkimine kulutab väärtuslikku tööaega. Hiiemaa tõstatas küsimuse, kas ei oleks enne vaja siiski korraldada IT-lahendust, millega liita praegu kasutatul olev program, ja alles seejärel nõuda ISO-koodidega tõendeid.

Praegu tundub talle pigem, et perearstidele pannakse erinevate ametkondade poolt aina enam kohustusi. Hiiemaa ütleb, et vähemalt esimesel poolaastal kasutab ta ära üleminekuaega, kus peaksid olema aktsepteeritavad mõlemas vormis tõendid.

oma laulud
Siiri Sisask - oma laulud

Laupäeval, 13. veebruaril kell 19
TaevaniMaani Meistrikojas
asukohaga Jõe 1, Rapla.

Pärast kontserti joome kohvi,
teeme suu magusaks ning
lihtsalt oleme edasi...
Pileti hind sisaldab kohvi
ja magusat.
Eraldi saab osta veini.

Pilet 16 € ette broneerides tel 5341 3484

Kohila Vallavalitsus avalikustab alljärgnevad DETAILPLANEERINGUD:

- Kohila Gümnaasiumi juurdeehitusele Kohila alevis.** Planeeringuala suurus on 3,4 ha. Planeeringuga nähakse ette gümnaasiumihoone laiendamine ja Kooli tänava sulgemine avalikule liiklusele gümnaasiumihoone kõrval üldplaneeringuga ette nähtud üldkasutatava hoone maal.
- Matsomardi kinnistule Vana Aespa külas.** Planeeringuala suurus on 2,75 ha. Planeeringu eesmärk on kahe elamumaa moodustamine hoonestatud maatulundusmaa jagamisel ja ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kõrvalhoonete ehitamiseks hoonestamata elamumaa üldplaneeringuga ette nähtud ridaküla hoonestuse alal.
- Vetuka tee 15 kinnistule.** Planeeringuala suurus on 3340 m². Planeeringu eesmärk on ehitusõiguse määramine laohoone ehitamiseks üldplaneeringuga ette nähtud tootmis- ja laohoonete alal.

Planeeringutega saab tutvuda valla kodulehel <http://da.kohila.ee/dp/> ja **17. veebruarist kuni 2. märtsini** Kohila Vallavalitsuses (Vabaduse tn 1) esmaspäevast neljapäevani kella 8-17, reedel kuni 15, lõuna 12-13. **Avaliku väljapaneku tulemuste arutelu toimub Kohila vallamajas 3. märtsil 2016 kell 16.**

VIVIKA!
Palju õnne ja
päikest su
päevadesse!

RS

GRUNDAR PUIT OÜ

Metsakinnistute ja raide ost
(sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpooteegiga koostatud metsakinnistud).
Aitame metsakavad koostamisel ja paberite vormistamisel.

Tel 525 9788, harry@grundar.ee
faks 443 0376, Tehnika 15, Paikuse

AM TIMBER

ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

Õnitleme oma
armast õpetajat
Maimu Laanet
80. sünnipäeval!

Elle, Aire, Piret